



EINDVERSLAG VBV VERKENNEND ONDERZOEK NAAR SLUITING BRANDWEERPOSTEN 2008

In ca. 95 % van alle gemeenten wordt de 1^{ste} uitruk voor spoedeisende noodhulp aan burgers en bedrijven verzorgd door Brandweer Vrijwilligers (ca. 22.000) vanuit brandweerposten. In de andere 5 % van de gemeenten wordt de 1^{ste} uitruk naar de burger verleend door gekazerneerde beroepscollega's (ca. 5.000) in 24-uursdienst.

Aanleiding

In de loop van 2007 kwamen er vanuit het land zeer verontrustende berichten bij de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) binnen over massale postsluitingen. Eerder was er weleens sprake van sluiting van een enkele post per gemeente (herindeling) echter in de loop van 2007 werd duidelijk dat er wellicht een andere ontwikkeling gaande moest zijn. Concreet waren het de gevallen in de gemeenten Zaanstad en Terneuzen die aanleiding tot die grote zorgen gaven.

De voorstellen van de colleges van Burgemeester en Wethouders van Zaanstad om 12 vrijwilligerskazernes in één klap te sluiten, die van het college van Terneuzen om minimaal 3-5 kazernes op slot te doen en respectievelijk 2 en 1 kazerne(s) met beroepscollega's in 24-uursdienst terug te plaatsen, waren voor het bestuur van de VBV aanleiding om een verkennend onderzoek uit te voeren. "Is hier sprake van een trend of zijn dit twee op zichzelf staande gevallen?"

Webenquête

Goede raad was duur. "Hoe pak je, als jonge Vakvereniging, nu zoiets aan?" was de vraag. Het bestuur heeft gekozen voor een webenquête onder de toenmalige leden van de VBV (ca. 4000). De enquête wilde inzicht krijgen in het aantal gesloten brandweerposten en die brandweerposten die met sluiting bedreigd werden, of waren. De respons was hoog echter onvolledig op de verdiepende vragen naar de reden van sluiting en het onvermijdelijke oplopen van de opkomsttijden in die gebieden waar een brandweerpost gesloten is, of zou worden. Besloten is toen alleen verder te gaan met de getallen van (voorgenomen) sluitingen en geen verder onderzoek te doen naar de achtergronden ervan.

Resultaten

De resultaten logen er niet om. Er zijn ongeveer 50 brandweerposten gesloten sinds 1995 en ca. 40 worden nog bedreigd met sluiting, of zijn bedreigd geweest. De spreiding lijkt landelijk, echter er is een piek in de provincie Noord Holland en Zeeland. Overigens zijn in deze laatste provincie, waar provinciegrenzen precies samenvallen met die van veiligheidsregio, zijn ca. 10 brandweerposten van de ongeveer 68 in het afgelopen jaren bedreigd met sluiting.

CBS

De getallen van een webenquête zijn getoetst aan de statistieken van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Er waren 1053 brandweerposten per 1 januari 1995 en 1013 per 1 januari 2007. Deze getallen zijn een optelsom van getallen van openingen van nieuwe brandweerposten en sluitingen van andere. Het getal van sluitingen ligt, naar alle waarschijnlijkheid, hoger dan de CBS-statistieken weergeven.

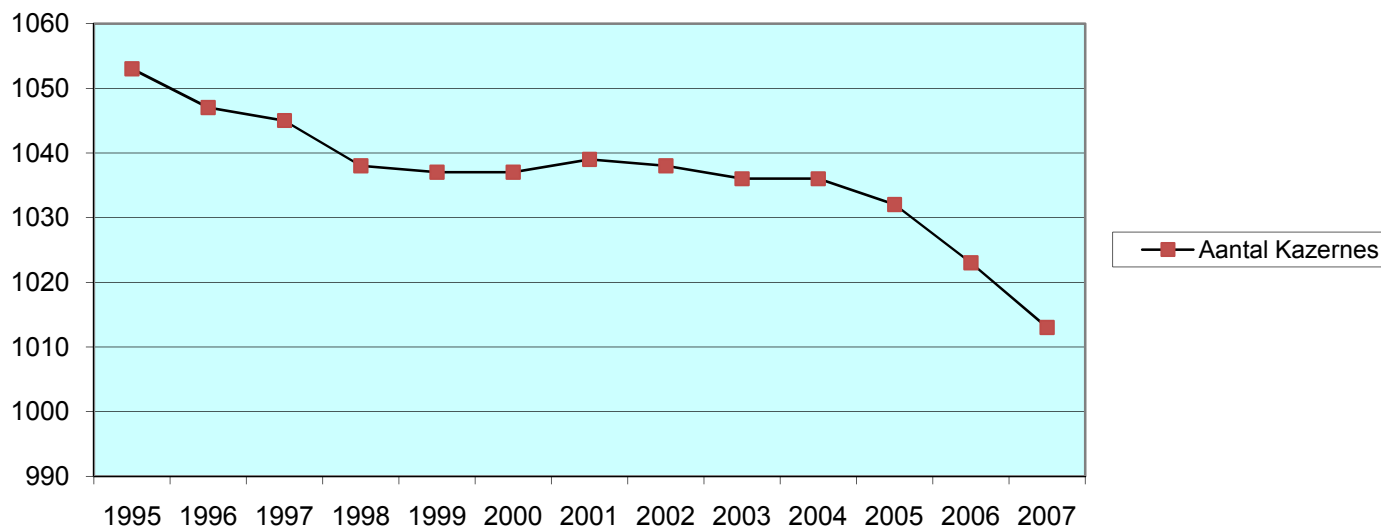
Conclusie

De conclusie van dit inventariserende onderzoek oogt verontrustend. Een daling van ca. 5 % van het aantal posten in ca. 10 jaar en nog eens ca. 4 % die bedreigd wordt, of is geweest. Daarbij komt dat 40 % van de daling in de laatste 2 jaar (19 brandweerposten) heeft plaatsgevonden. De consequenties voor de lokale brandweezorg (opkomsttijden) en de rampenbestrijding (bezettingen van brandweercompagnieën) zijn niet in kaart gebracht, echter deze kunnen niet anders dan ernstig zijn. Dit klemmt temeer omdat het onbekend is welke sluitingsplannen er nog meer "op de plank" liggen.



BIJLAGE CBS GETALLEN EN NAMENLIJST VAN GESLOTEN EN BEDREIGDE BRANDWEERPOSTEN

Aantal gesloten Brandweerposten op basis van CBS-gegevens



Gesloten	Gesloten	Bedreigd (geweest)	Bedreigd (geweest)
Berkouwede	Geulen	Olderberkkoop	Lonneker
Moerkapelle	Kamperzeedijk	Goudswaard,	Huiberger
Molenschot	Berg en Terblijt	Muiderberg	Ossendrecht
Hoorn-Noord	Rossum	Zuiddorpe	Berkum
West-Zaan-Zuid	Heerewaarden	Sluiskil	Nieuw Ballinger
West-Zaan-Noord	Kerkdriel	Overzande	Kruisland
Krommeniedijk	Midwolda	Zaamslag	Kuinre
Koog aan de Zaan	Zwolle-zuid	Aerdenhout	Hoogerheide
Wijdenes	Oterleek	'sHeer Arendskerke	Maasbree
Schellinghout	Driehuizen	Diever	Baarlo
Zwanenburg	Schermerhorn	Den Hout	Schoonoord
Hekendorp	Leens	Risdam	Welsum
't Zandt	Austerlitz	Grote Waal	Wesepe
Tiel-Noord	Wijk aan Zee	Halsteren	Kerkwerve
Dalen	Enschede Oost	Berkhout	Kadzand
Wagenberg	Enschede West	Averhorn	Schoondijke
Hoge Zwaluwen	Enschede Zuid	Linschoten	Appelscha
Vreeland	Nijeveen	Hoogwoud	Scherpenzeel
Den Dungen	Westerhoven	Soesterberg	Spanbroek
Polsbroek	Oosteind	Nieuw Vennep	Korendijk
Lopikerkapel	Steenoven	Lisserbroek	Nieuw Beijerland
Riethoven	Egmond a/d Hoef	Edam/Volendam	of Zuid Beijerland
De Hoven	Opperdoes	Anjum	Kollum
Vogelenzang	Hindeloopen		Almkerk
Stedum	Westenholte		

Disclaimer: de VBV heeft haar uiterste best gedaan om een zo getrouw mogelijk beeld neer te zetten van de door het land aangeleverde gegevens (veldwerk). Dit betekent echter geen garanties op een foutloze weergave van de namen van de brandweerposten en/of de categorisering ervan. Desondanks heeft de VBV de opvatting dat er een reëel beeld geschetst wordt, ondersteunt door de gegevens van het CBS. Onafhankelijk en diepgaander onderzoek naar de ernst van de signaleerde trend en de achtergronden moet uitwijzen of hier sprake is van een topje van een ijsberg.